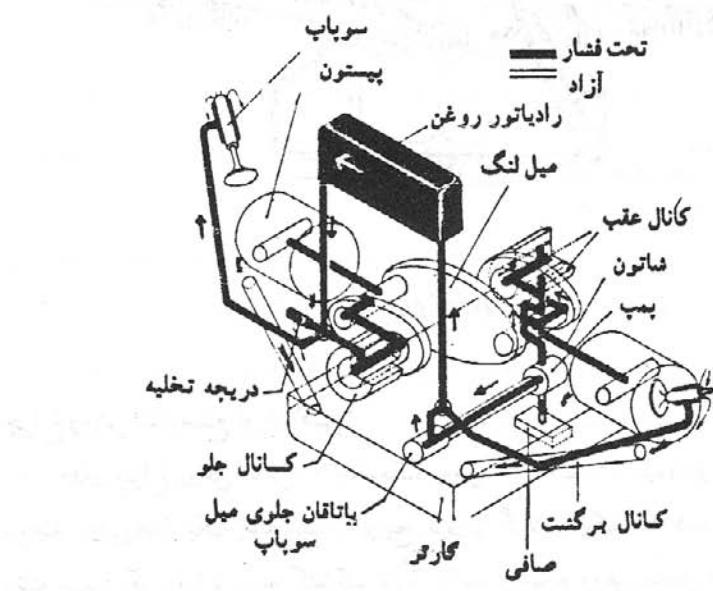

سیستم روغنکاری در موتورهایی که با هوا خنک میشوند:

سیستم خنک کننده هوا، به موتورهای اطلاق میشود که قادر آب، رادیاتور، واتر پمپ باشند و یا موتورهایی که فقط با هوا خنک میشوند مانند ژیان، فولکس که امروزه کمتر ساخته میشوند. روغنکاری در چنین موتورهایی تقریباً شبیه موتورهای دیگر بوده با این تفاوت که در این نوع موتورها از رادیاتور روغن برای بهتر خنک شدن روغن استفاده میشود ضمناً اکثر قسمتهای این نوع موتورها از جمله کارتل روغن از جنس آلومینیم میباشد زیرا آلومینیم حرارت روغن را سریع جذب نموده و با برخورد با هوا خنک میشود و برای اینکه سطح تماس کارتل را با هوا زیاد کنند معمولاً سطح خارجی کارتل را بصورت مشبک و لانه زنبوری میسازند (اشکال (۳۶).

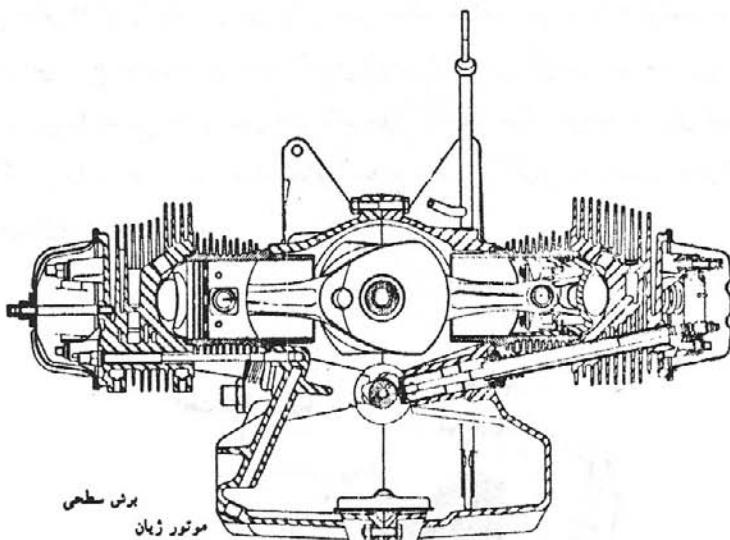

اشکال (۳۶)

علام اخباری فشار روغن:

در سیستم روغنکاری قطعاتی وجود دارد که راننده توسط آنها از وجود و فشار روغن

مطلع میگردد. قطعات مت Shankه عبارتند از شمع روغن (کلید قطع و وصل) که معمولاً در مسیر کanal اصلی قرار گرفته و درجه یا لامپ اخطار کننده که در جلو راننده قرار دارد.

شکل (۳۶)

چراغ روغن فشارسنج نوع لامپی:

مدار چراغ روغن شامل: ۱ - شمعک روغن ۲ - لامپ ۳ - سیمهای و سرسيمهای اتصال میباشد در این مدار یک رشته سیم از سوئیچ، برق را گرفته به یک کنتاکت لامپ متصل و یک رشته سیم دیگر به ترتیب به کنتاکت دیگر لامپ و شمع روغن متصل میگردد. زمانی که موتور خاموش باشد هیچگونه روغن و فشار روغنی در مدارها وجود نداشته و مقاومت مدار کاهش می‌یابد. که در نتیجه مقاومت کم شده و بین بدنه و شمعک اتصال برقرار می‌شود و اتصال بدنه به کنتاکت منفی لامپ میرسد. زمانیکه راننده سوئیچ را باز میکند برق باطری از سوئیچ وارد کنتاکت دیگر لامپ شده که در نتیجه لامپ روشن و علامت آن است که فشاری در کanalها وجود ندارد. زمانیکه موتور روشن میشود اویل پمپ روغن را با فشار وارد کanalها نموده و فشار آن باعث زیاد شدن مقاومت شمعک و قطع اتصال از بدنه توسط شمعک روغن

شده که در نتیجه لامپ خاموش میشود. خاموش شدن لامپ علامت وجود روغن و فشار مناسب آن در مدار روغنکاری میباشد و کم شدن بیش از حد فشار روغن در این سیستم باعث خاموش و روشن شدن لامپ میشود.

طرز کار فشارسنج روغن از نوع عقربه‌ای بوبین دار:

شکل ۳۷ ساختمان داخلی یک فشارسنج نوع عقربه‌ای را نشان داده است در این سیستم شمعک یا کپسول که در مسیر عبور روغن قرار دارد دارای مقاومت متغیری میباشد که با فشار روغن مقاومت الکتریکی آن افزایش میابد بنابراین جریان از طریق رنوستا کمتر عبور نموده و به قرقه انحراف جریان بیشتری هدایت میگردد در نتیجه در هسته آن نیروی مغناطیسی قویتری ایجاد شده و عقربه را بطرف فشار زیاد جذب میکند.

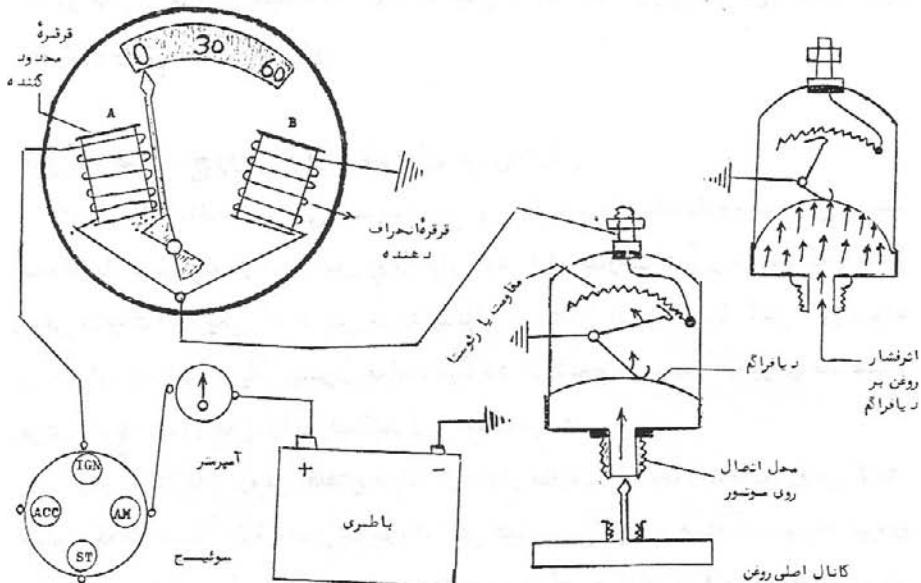
وقتی فشار مدار روغن کاهش میابد از مقدار مقاومت کپسول (شممعک) روغن کاسته میشود که در نتیجه به قرقه انحراف جریان کمی هدایت می‌گردد و هسته آن نمیتواند نیروی جاذبه زیادی تولید نماید و عقربه بطرف قرقه محدود کننده که در طرف فشار ضعیف است جذب میگردد و در نتیجه راننده در هر شرایطی از کار موتور میتواند از وجود روغن و همچنین فشار موجود در کانال روغن مطلع گردد.

این نوع فشارسنج عقربه‌ای در جلوی داشبورد تعییه شده است که در سطح صفحه زیر عقربه درجه بندی شده است که با استفاده از آن علاوه بر اطلاع از وجود روغن، فشار روغن را نیز میتوان روی صفحه رویت نمود. به همین دلیل از نوع لامپی بهتر است زیرا در نوع لامپی فشار دقیق روغن در سیستم مشخص نمیگردد.

در بعضی از اتومبیلها سطح صفحه را به رنگ سبز و قرمز مشخص کرداند که اگر عقربه در قسمت سبز قرار گیرد فشار کافی و اگر در قسمت قرمز قرار گیرد دلیل کمبود روغن در کارتل و یا شل بودن روغن و یا معیوب بودن سیستم روغنکاری است.

واحد درجه بندی فشارسنج متناسب با سیستم مورد استفاده کشور سازنده متفاوت است. واحد فشار در سیستم روغنکاری در کشورهای امریکا و انگلیس پوند بر اینچ مربع و سایر کشورهای دنیا کیلوگرم بر سانتیمتر مربع میباشد که بر اساس همین قانون درجه بندی شده است و هر اتومبیلی دارای فشار مشخصی میباشد که کارخانه سازنده حداقل و حد اکثر آن را تعیین میکند.

وضعیت دیاگرام شمع روغن هنگام روشن بودن موتور

طرز کار درجه روغن

(۳۷)

طرز کار فشارسنجد روغن از نوع عقربه‌ای تیغه بیمتال:

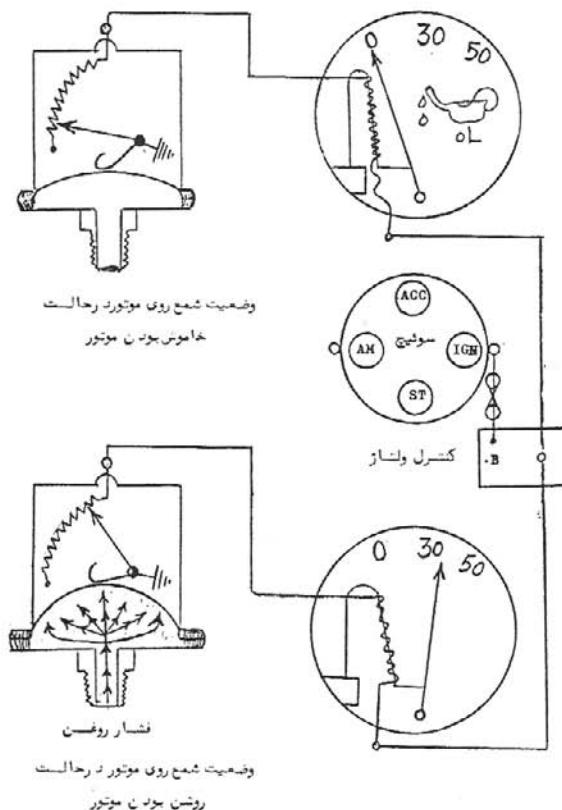
شکل ۳۸ فشارسنجد عقربه‌ای از نوع تیغه بیمتال را نشان میدهد. طرز کار آن با نوع بوبین دار متفاوت است و عقربه آن در اثر انقباض و انبساط تیغه بیمتال داخل فشارسنجد تغییر میکند. هرچه مقدار جریان عبور کرده از بیمتال بیشتر باشد تیغه انحراف بیشتری پیدا می کند و فشار بیشتری را نشان میدهد.

طرز کار فشارسنجد روغن از نوع فشاری یا انبساطی:

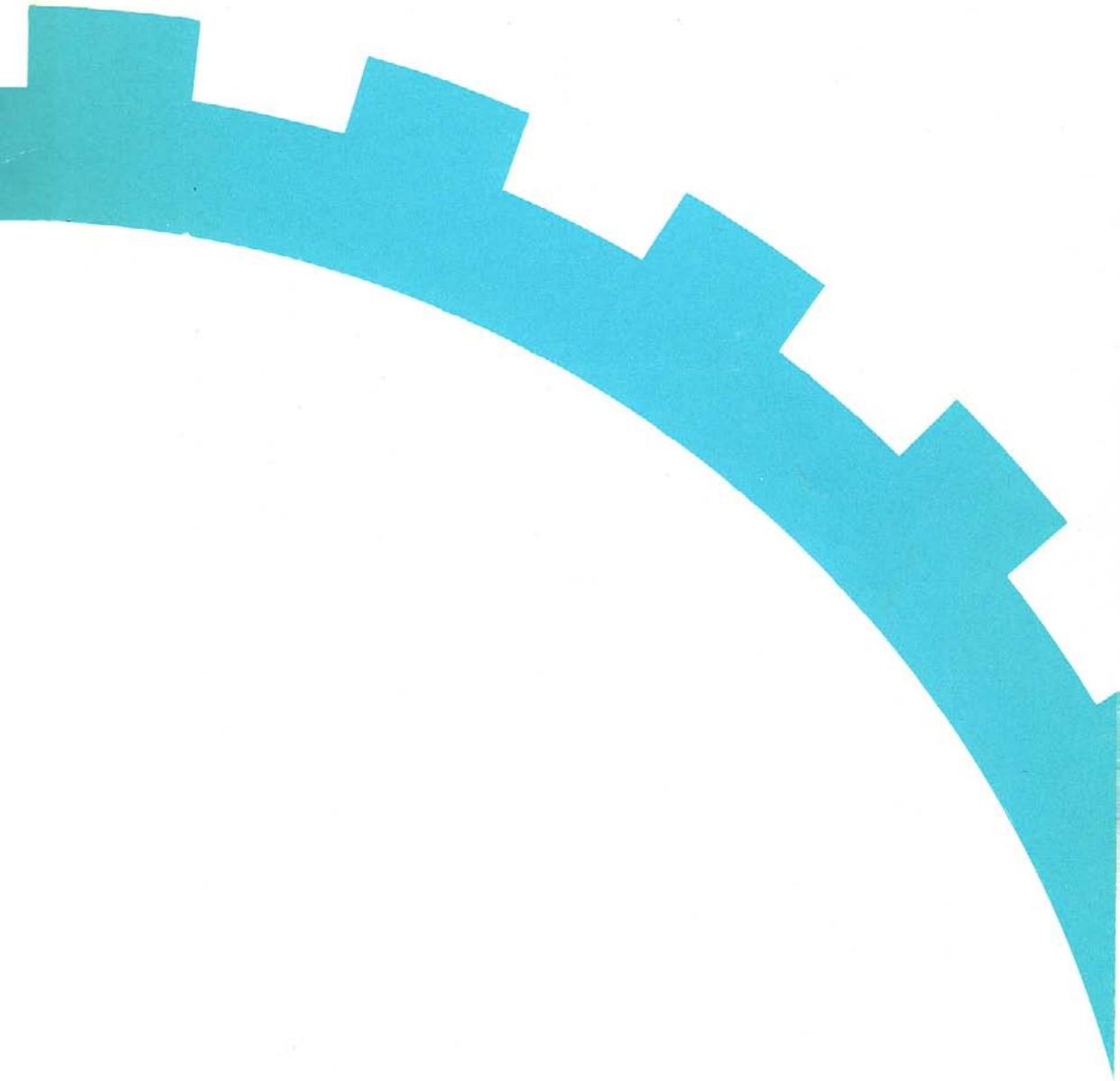
فشارسنجد نوع انبساطی دارای یک لوله توخالی خمیده که یکسر آن ثابت و انتهای دیگرش آزاد است فشار روغن از موتور بوسیله یک لوله خمیده وارد میشود و لوله بر اثر فشار کمی باز میشود.

این حرکت توسط انتهای آزاد لوله بوسیله یک میله رابط و یک جفت چرخ دندن کوچک به یک عقربه منتقل میگردد و عقربه را بر روی صفحه مدرج شده به حرکت درمیآورد و مقدار فشار روغن را نشان میدهد. این نوع فشارسنج نسبت به انواع قبلی بnderت مورد استفاده قرار میگیرد زیرا امکان پاره شدن لوله لاستیکی توخالی زیاد میباشد.

طرز کار و مدار سیم کشی دستگاه فشار یا روغن موتور نوع بیمتال

شکل (۳۸)

انتشارات مدیریت پژوهش